

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на педагогическите науки”

Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...

Автор: доц.д-р Димитър Цветанов Арнаудов

Тема на дисертацията: „Теория за просветност, образованост и методически практики в училищното историческо образование”

Актуалност на изследвания проблем: Проблемът за съдържанието, културологичната същност и дидактическата стратегия и перспективност в осъществяване на историческото образование е непреходен в своята значимост и актуалност. Въпросите „какво” и „как” в многоплановото измерение на Методическото все още търсят своите адекватни отговори, свързано със съвременния социален и образователен контекст. Именно, в рамките на широко изследователско поле, съчетавайки различни педагогически подходи, доц. д-р Арнаудов прави сполучлив опит за анализ не само на един голям исторически отрязък, свързан с динамиката в развитието на методическата мисъл, но маркира и редица наболели въпроси, свързани със съвременното историческо образование.

Обща характеристика на труда: Дисертационното изследване има историко-педагогически характер и е ориентирано към съдържателен анализ на динамичните състояния и идейните преходи в раждането и развитието на методическата мисъл. В представителна смислова цялостност са очертани основните знакови периоди на развитие и осъществяване на историческото образование. Анализирани са методологическите основания и дидактически метаморфози в процеса на неговото съдържателно оформяне и осъществяване. Потърсени са значими влияния на разгръщащите се методически системи върху общия профил и организиране на образователното пространство като цяло. Добро впечатление прави умението на автора във всеки един момент на интерпретация на фактите и събитията да отстоява аксиологическите принципи, на които би трябвало да се базира историческото образование. Силен акцент в този план е поставен върху урока по история - като многопластова и личностно-ориентирана организационна форма на обучение. Маркирани са редица дискуссионни становища и въпроси.

Основни приноси:

1. Компетентно и коректно авторът проследява знаковите дебати, свързани с развитието на историческото образование, респективно - методическата мисъл в

българския образователен контекст и на тази основа очертава своя авторов поглед върху „просветните основания” за възможни съдържателни промени;

2. Очертани са съвременните методологически основания за преодоляване на авторитарната и идеологически обременена образователна парадигма и утвърждаването на ценностно-базираната насоченост в обучението по история;
3. Подчинявайки се на логиката на системния и холистичния подход, авторът представя дидактическият профил на съвременния урок по история.

Бележки и препоръки:

1. Вероятно, поради големия обем от проучена информация и желание тя да бъде споделена и анализирана, авторът е допуснал обединяването на голямо количество текст, на места без нужната логическа обвързаност. Това води до нарушаване на съдържателната систематизация на някои информационни акценти. Затруднява и четивността.
2. Хипотезите, предложени в уводната част на труда би трябвало да се обединят, за да се очертае по-прецизно концептуалната насоченост на изследването;
3. Заглавието на дисертационния труд се нуждае от прецизиране. В момента то има по-скоро журналистическо звучене, отколкото научно.

Заклучение: Авторът е осъществил мащабно историко-педагогическо изследване, което има безспорен приносен характер, свързан както със систематизирането на важни закономерности в развитието на историческото образование, така и в очертаването на перспектива за неговото осъвременяване. Важно е да се отбележи, че постиженията на автора не остават затворени в умозрителните очертания на дисертационното изследване. Те намират своите проекции в реалната педагогическа практика. Така се постигат търсените мултиплициращи и устойчиви ефекти на научното дирене. Доказателство за това е дълбоката връзка на автора с учителството и одобрението на колегията при осъществяваните квалификационни форми на работа с нея.

Авторефератът отразява обективно най-съществените характеристики на дисертационния труд.

Направеният анализ на дисертацията ми дават основание да предложа на уважаемите членове на журито да присъдят научната степен **„Доктор на педагогическите науки”** на доц. д-р **Димитър Цветанов Арnaudов** по професионалното направление **1.3. Педагогика на обучението по история**

5.06.2012 г.

Рецензент: проф. д-р Емилия Василева